

„Sukces jest wynikiem właściwej decyzji.”

Eurypides

**Program z doradztwa edukacyjno-zawodowego
w Liceum Ogólnokształcącym nr 43 w Krakowie**

Kraków, 30 sierpnia 2017

Spis Treści

I. Wstęp.....	3
II. Podstawa prawna.....	4
III. Opis programu.....	4
IV. Cele programu.....	5
V. Formy realizacji.....	6
VI. Plan realizacji programu.....	7
VII. Ewaluacja.....	12

I. WSTĘP

Nadrzędnym celem wychowania i nauczania jest przygotowanie młodego człowieka do samodzielnego funkcjonowania we współczesnym świecie, a więc przede wszystkim do aktywności zawodowej. Środowisko szkolne odgrywa szczególną rolę w kształtowaniu decyzji edukacyjno- zawodowych uczniów.

Szkoła, poprzez ogół podejmowanych działań ma za zadanie optymalnie przygotować uczniów do wyboru dalszego kierunku kształcenia i przyszłego zawodu.

Wybór zawodu jest długotrwałym procesem rozwojowym, bazującym na doświadczeniach z dzieciństwa, składającym się z ciągu decyzji, podejmowanych na przestrzeni wielu lat życia. Doradztwo zawodowe pomaga podejmować je trafnie, odpowiedzialnie, ze świadomością konsekwencji wyborów, zgodnie z uwarunkowaniami coraz bardziej wymagającego rynku pracy.

II. PODSTAWA PRAWNA

Aktami prawnymi regulującymi kwestie doradztwa edukacyjno zawodowego w polskim resorcie edukacji są:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2001 nr 61, poz. 624 ze zmianami).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2003 nr 11 poz. 114).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do publicznych przedszkoli, szkół oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych. Na podstawie art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329, ze zmianami).

5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz. U. Nr 228) na podstawie art. 71 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami).
6. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 532).
7. Ustawa Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
8. Ustawa Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U z 2017 r nr 0, poz.703).

OPIS PROGRAMU

Działania z zakresu doradztwa zawodowego tworzą wewnętrzny system, są ujęte w Statucie Szkoły jako jedno z zadań szkoły, stanowią nieodłączną część programu wychowawczo-profilaktycznego . Program doradztwa zawodowego jest przeznaczony w roku szkolnym 2017/18 do realizacji w Liceum Ogólnokształcącym z oddziałami gimnazjalnymi na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym (klasy drugie i trzecie Gimnazjum, klasy pierwsze trzyletniego Liceum Ogólnokształcącego) Osobą odpowiedzialną za realizację programu jest szkolny doradca zawodowy, aktywnie współrealizują go jednak wszyscy pedagogiczni pracownicy szkoły: Dyrektor szkoły jako nadzorujący program, pedagog szkolny, nauczyciele wychowawcy, nauczyciele przedmiotowi, bibliotekarz. Pośrednio uczestniczą w nim personel administracyjny szkoły oraz pracownicy instytucji zajmujący się kształtowaniem kariery zawodowej np. psycholog i doradca zawodowy z poradni Psychologiczno-pedagogicznej, przedstawiciele Powiatowego Urzędu Pracy, Młodzieżowego Centrum Kariery,

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego, Krakowskiej Szkoły Doradztwa Zawodowego, Cechów i Izb Rzemieślniczych, Ochotniczego Hufca Pracy.

IV CELE PROGRAMU

Cele główne

- przygotowanie młodzieży gimnazjum i liceum do podjęcia trafnych decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej
- Pomoc rodzicom w efektywnym wspieraniu dzieci planujących własną ścieżkę zawodową
- Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu i kierunku kształcenia u uczniów

Cele szczegółowe

Cele szczegółowe są realizowane w zakresie pracy z uczniami, w zakresie pracy z rodzicami i w zakresie współpracy z nauczycielami. Pokrywają się one z modułowym programem poradnictwa zawodowego.

- pomaganie w rozpoznaniu predyspozycji zawodowych uczniów (samopoznanie)
- uświadamianie różnorodności świata zawodów (zawodoznawstwo)
- zapoznanie z ofertą edukacyjno-zawodową (rynek edukacji i pracy)
- wspieranie uczniów w tworzeniu indywidualnych planów rozwoju i kształcenia (planowanie)

III. FORMY REALIZACJI

Formy realizacji to metody i techniki realizacji programu z doradztwa zawodowego w pracy z uczniami ale też z rodzicami oraz współpracy z nauczycielami. Należą do nich :

- zajęcia warsztatowe
- dyskusja grupowa, dyskusja w parach,
- burza mózgów,
- praca w małych grupach,
- ankiety, kwestionariusze
- inscenizacja i odgrywanie ról, drama
- wywiad, obserwacja,
- rozmowa doradcza , diagnoza problemu
- metody testowe,
- mapa myśli, mapa skojarzeń
- udzielanie informacji.
- mini-wykład
- gry symulacyjne
- konsultacje indywidualne
- konsultacje parami lub w małej grupie
- udział w targach edukacyjnych
- spotkania z przedstawicielami zawodów
- projekcje filmów
- pogadanki
- prasówki, prezentacje multimedialne
- konkursy wiedzy przedmiotowej
- spotkania z przedstawicielami instytucji doradczych
- spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy
- spotkania z przedstawicielami pracodawców
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- szkolne wycieczki tematyczne
- promocja szkoły, organizowanie dni Otwartych Szkoły
- organizowanie Dnia Doradztwa Zawodowego w szkole w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery
- udział uczniów w wolontariacie
- wymiana stażowa z innymi szkołami w kraju i za granicą
- projekty edukacyjne
- udostępnianie literatury z zakresu orientacji zawodowej i poradnictwa zawodowego
- realizacja projektu Europejskiego Funduszu Społecznego - Spink

I. PLAN REALIZACJI PROGRAMU

Cel ogólny: Przygotowanie młodzieży gimnazjum i liceum do podjęcia trafnych decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej

Cele szczegółowe (sposób realizacji celu ogólnego)	Zadania (realizacja celu)
Pomaganie w rozpoznaniu predyspozycji zawodowych	<ul style="list-style-type: none">- Wdrażanie uczniów do samopoznania, analizowania zainteresowań, preferencji zawodowych, uzdolnień, umiejętności, cech osobowości, mocnych i słabych stron- Rozbudzanie aspiracji zawodowych , motywowanie do działania, rozbudzanie aktywności poznawczej-Wyrobiecie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy, kształtowanie szacunku wobec pracy-Wyzwalanie wewnętrznego potencjału uczniów-Kształtowanie umiejętności sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem-Przełamywanie barier emocjonalnych-Rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie-Kształtowanie postawy przedsiębiorczości i aktywności-Przygotowanie do samodzielności w trudnych sytuacjach życiowych: egzamin, poszukiwanie pracy, podjęcie roli pracownika, zmiana zawodu, adaptacja do nowych warunków, bezrobocie
Uświadamianie różnorodności świata zawodów	<ul style="list-style-type: none">-Dostarczanie informacji o zawodach, przedstawianie charakterystyk zawodów i specjalności zgodnie z klasyfikacją zawodów- Poszerzanie wiedzy na temat specyfiki zawodów, specjalizacji

	<ul style="list-style-type: none"> - Zwrócenie uwagi konieczne predyspozycje, ewentualne przeciwwskazania zdrowotnie do wykonywania poszczególnych zawodów - Przedstawianie nowopowstających zawodów i zawodów ginących, zawodów deficytowych i nadwyżkowych - Rozprawienie się ze stereotypami o zawodach lepszych i gorszych, typowo kobiecych, typowo męskich
Zapoznanie z ofertą edukacyjno-zawodową	<ul style="list-style-type: none"> - Gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia - Dostarczenie informacji o wymaganiach rynku pracy, jego potrzebach i możliwościach zatrudnienia - Konfrontowanie samooceny ucznia z wymaganiami szkół, uczelni i zawodów - Poinformowanie uczniów o warunkach rekrutacji do szkół ponad gimnazjalnych i na uczelnie wyższe.
Wspieranie uczniów w tworzeniu indywidualnych planów rozwoju i kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> - Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy - Kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji - Śledzenie losów absolwentów - Kształtowanie umiejętności rozporządzania czasem, planowania - Określenie zgodności predyspozycji uczniów z realizowanym kierunkiem kształcenia

Cel ogólny - Pomoc rodzicom w efektywnym wspieraniu dzieci planujących własną ścieżkę zawodową

Cele szczegółowe (sposób realizacji celu ogólnego)	Zadania (realizacja celu)
Pomaganie w rozpoznaniu predyspozycji zawodowych dzieci	<p>-Dostarczenie wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach, możliwościach psychofizycznych.</p> <p>-Indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy wykazują problemy: zdrowotne, emocjonalne, decyzyjne, intelektualne, rodzinne itp. lub udzielanie informacji o możliwościach wsparcia w tym zakresie przez inne instytucje.</p> <p>-Pomoc rodzicom w doskonaleniu umiejętności wychowawczych oraz umiejętności komunikowania się ze swoimi dziećmi.</p>
Uświadamianie różnorodności świata zawodów	<p>-Dostarczenie informacji o zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy</p> <p>-Włączanie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informacyjnych szkoły</p>
Zapoznanie z ofertą edukacyjno-zawodową	<p>-Dostarczenie informacji o ścieżkach edukacyjnych, przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej szkolnictwa na różnych jego poziomach</p> <p>-Zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia</p>
Wspieranie rodziców w tworzeniu indywidualnych planów rozwoju i kształcenia dzieci.	<p>-Planowanie karier edukacyjnych i zawodowych, tworzenie indywidualnych planów</p> <p>-Przedstawienie możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy po ukończeniu wybranego</p>

	<p>typu szkoły czy kierunku studiów</p> <p>-Prezentacja założeń pracy informacyjno - doradczej szkoły na rzecz uczniów</p>
--	--

Cel ogólny - Pomoc nauczycielom w realizacji tematów związanych z wyborem zawodu i kierunku kształcenia u uczniów

Cele szczegółowe (sposób realizacji celu ogólnego)	Zadania (realizacja celu)
Pomaganie nauczycielom w rozpoznaniu predyspozycji zawodowych uczniów	<ul style="list-style-type: none"> -Wspieranie nauczycieli i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej -Pomoc w pracy wychowawczej -Tworzenie warunków do wymiany doświadczeń, obserwacji własnych i dzielenia się wiedzą -Doskonalenie umiejętności doradczych -Aktywizowanie i podnoszenie kompetencji nauczycieli do prowadzenia orientacji zawodowej w szkole -Diagnoza klas -Zapoznanie z programem i sprawozdaniem z jego realizacji -Nakreślenie dalszego kierunku pracy z rodzicami i młodzieżą -Określanie priorytetów dotyczących prowadzenia poradnictwa zawodowego w ramach programu wychowawczego na dany cykl kształcenia -Określenie zasad współpracy i podziału zadań z innymi pracownikami placówki szkolnej
Zawodoznawstwo	-Powiązanie treści programowych przedmiotu ze światem zawodów

	-Tematyka łącząca wiedzę przedmiotową z zagadnieniami rynku pracy
Planowanie, oferta edukacyjno-zawodowa	<p>-Identyfikacja potrzeb i dostosowanie oferty edukacyjnej placówki do zmian na rynku pracy</p> <p>-Uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej</p> <p>-Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych</p> <p>-Promowanie znaczenia działań z zakresu doradztwa zawodowego i planowania kariery zawodowej w szkolnictwie</p> <p>- Stałe tworzenie we współpracy z nauczycielami i koordynowanie działań w zakresie doradztwa jako spójnego systemu wewnątrzszkolnego</p>
Wspieranie uczniów w tworzeniu indywidualnych planów rozwoju i kształcenia	<p>-Pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych</p> <p>-Wypracowanie materiałów pomocniczych do prowadzenia zajęć z orientacji zawodowej na godzinach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami</p>

VII EWALUACJA PROGRAMU

Wartość i skuteczność szkolnego programu z doradztwa zawodowego musi być poddawana ocenie w kolejnych latach pracy szkoły. W zależności od zmieniających się potrzeb elementy programu mogą być modyfikowane.

Ewaluacja wewnętrzna programu z doradztwa zawodowego obejmuje ewaluację celów (czy osiągnięto zamierzone cele ?) i ewaluację procesu (czy sposoby realizacji sprzyjały skuteczności?).

Ewaluacja będzie odbywać się poprzez sprawozdania podsumowujące pracę doradcy zawodowego za I i II okres roku szkolnego przedstawiane na Radzie Pedagogicznej.

Opracowała Małgorzata Bączak
szkolny doradca zawodowy w 43 LO